

[Ministeren for handel, industri og søfart.] med den særlige form for økonomisk politik, som retsforbundet ønsker at føre.

At man må regne med, at vareforsyningsloven vil være nødvendig en tid endnu, vil yderligere fremgå af, at lovforslaget denne gang i det høje folketing er vedtaget for et år.

Lovforslaget, som det foreligger efter udvalgsbehandlingen, adskiller sig iøvrigt ikke meget fra den gældende lov. I udvalget er der opnået enighed mellem partierne om ændringer på en række punkter, ændringer, som jeg for mit vedkommende har ment at kunne give tilslutning til. Lovens principielle indhold og rækkevidden af de beføjelser for regeringen, som vil være nødvendige i den foreliggende situation, berøres ikke væsentligt af disse ændringer. Det samme gælder de ændringsforslag til §§ 5 og 19, som er foreslået af venstre, konservative og retsforbundet i forening, og som går ud på at indføre en sådan bestemmelse i loven, at handelsministeren i fremtiden kun vil kunne indføre bestemmelser om regulering og fordeling af varer ved særlig lov, medens den nugældende ordning går ud på, at sådanne foranstaltninger kan gennemføres enten ved lov eller med tilslutning af rigsdagens vareforsyningsudvalg. Jeg har i udvalget frarådet at gennemføre ændringen; det er min opfattelse, at den ordning, der nu gennemføres, vil blive temmelig upraktisk. Det måtte være tilfredsstillende, at nye produktionsreguleringer eller ændringer i produktionsordningen kun kunne gennemføres med rigsdagens vareforsyningsudvalgs tilslutning. Efter den nu foreslåede og i det høje folketing gennemførte ændring kræves der altså lovhjæmmel. Dette kan medføre, hvis tiderne strenges og andre problemer rejser sig, at man måske kan blive nødt til at kalde rigsdagen ind på et højst ubelejligt tidspunkt for at gennemføre en eller anden nødvendig produktionsregulering eller ændring i produktionsreguleringen, der gør det nødvendigt at indføre ændringer i de nugældende bekendtgørelser på dette område. Imidlertid har vi ikke fra regeringens side ønsket at give anledning til større strid end højst nødvendigt, og da man fra anden side synes at lægge megen vægt på denne ændring, har mit parti i det høje folketing stemt også for dette ændringsforslag. De foreslåede ændringer i vareforsyningsloven er herefter i det høje folketing vedtaget af alle partier bortset fra kommunisterne.

Derimod har der ikke kunnet opnås enighed om forudsætningerne for lovens vedtagelse. De konservative har stemt mod

lovens vedtagelse på grundlag af uoverensstemmelserne om principperne for den økonomiske politik. I denne henseende har kløften mellem den af de konservative anviste økonomiske politik og regeringens opfattelse været for dyb til, at forligets vej har været mulig. Fra konservativ side anbefales kreditindskrænkninger og renteforhøjelse som middel mod vanskelighederne på betalingsbalancen. Regeringen agter ikke at føre en sådan politik, idet den efter vor opfattelse vil medføre en nedgang i produktionen, en nedgang i investeringerne, der igen vil have en betydelig arbejdsløshed til følge. Den økonomiske genopbygning vil ved disse midlers anvendelse gå i stå, og byrderne vil blive lagt over på de skuldre, der dårligst evner at bære dem. En sådan politik vil ikke blive ført, så længe den nu siddende regering har ansvaret.

Også liberaliseringsspørgsmålet har været fremme til drøftelse. Fra venstres side har man ønsket en øjeblikkelig overførsel af flere varer til friliste, hvad vi fra regeringens side ikke mener tiden er moden til. Den prisudvikling, der er blevet det foreløbige resultat af de vesteuropæiske — især den engelske — devalueringer, har medført en væsentlig forringelse af Danmarks bytteforhold til udlandet og hermed en forværing af stillingen på betalingsbalancen. Regeringen mener derfor, at det vil være nødvendigt indtil videre at udvise forsigtighed i dispositionerne på importområdet. Vi mener derfor, det vil være rimeligt at se tiden an i nogle måneder med hensyn til en yderligere liberalisering. Vi regner med, at der i løbet af sommermånederne vil komme klarhed over adskillige problemer, hvilket vil medføre, at en debat om en videregående liberalisering vil kunne føres på et langt bedre og mere sagligt grundlag til efteråret. Vi tænker her ikke alene på valutasituationen, selvom den jo unægtelig er meget væsentlig for os, vi tænker også på forhandlingerne i Paris, i Marshallorganisationen om en ny betalingsordning. Det forekommer os, at det ikke kan være helt sagligt at ville presse nye frilister igennem, som uvægerligt vil give et forøget betalingsunderskud, på et tidspunkt, da vi ikke ved, hvordan den europæiske betalingsordning kommer til at se ud, som skal give mulighed for at dække underskuddene eller tilvejebringe en ordning på den ene eller den anden måde. Ud fra disse og flere betragtninger har jeg fundet det rimeligt, at man ikke tog nogen stilling til liberaliseringsproblemernes videreførelse i øjeblikket, men ventede til oktober, til hvilket tidspunkt